

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6.50
za en mesec " " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V spravi prejemov mesečno K 1.70

SLOVENE

== Inzerati: ==
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izven tistih nedelj in
praznikov, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Irska — Hrvaška.

Včerajšnji dan je bil zgodovinski dan. Irski narod je po sto letih, odkar v konkretni obliki zahteva samoupravo, svoj cilj dosegel; z znatno večino je nižja zbornica sprejela zakon o irski avtonomiji, homerule, v prvem branju. Ni niti najmanjšega dvoma, da bo načrt tudi v drugem in tretjem branju sprejet in tudi težave, ki bi jih utegnili delati lordi, se bodo lažje kot svoječase premagale, ker je sedanja vlada ustavne pravice višje zbornice zelo omejlila.

Pri razpravi o irskem homerule je dejal ministrski predsednik Asquith v svojem utemeljevanju, da je ta zakon v veliko korist parlamentarizma sploh, ker bo osrednji parlament razbremenil, da se mu ne bo treba pečati toliko s predmeti lokalne zakonodaje, in ker se bo s tem nacionalni, oz. konfesionalni moment kolikor mogoče iz osrednjega postavodajnega zbora eliminiral. Poštni minister Samuel pa je na pomislek Balfourja, da hoče sedanja vlada združeno kraljestvo razcepiti v enotnosti države nevarno federacijo, dejal, da je izkušnja pokazala, da federalistiška ustavna oblika okrepitve države skupnosti le pospešuje.

Te stvari niso za nobeno državo v Evropi tako važne, kakor ravno za našo avstro-ogrsko monarhijo. Ironija usode je hotela, da se je prav v tistem času ko se angleški parlament posvetuje o čimvečji avtonomiji nekdanjega irskega kraljestva, v Avstro-Ogrski ukinila ustava hrvaškega kraljestva in da vlada v njem goli absolutizem! Na Angleškem se je uveljavilo načelo, da osrednji parlament narodne zvezne države ne more uspešno vršiti svoje naloge, ako je preobložen z vprašanji, ki se tičejo posameznih dežel, oziroma občin, in če se narodni in konfesionalni problem zanaša na torišče centralnega državnega zastopstva, pri nas pa, kjer je tako očitno, da parlament ravno zavoljo naše večalimanj centralistične ustave, vsled tega, ker je z vprašanji lokalne postavodaje preobremenjen in se narodni konflikti namesto v deželnih zastopih zgoščujejo v osrednjem, ne more naprej — pri nas se merodajni faktorji še niso mogli prav

povzpeti do prepričanja, da je treba našo ustavo preosnovati v federalističnem zmislu.

Ugovor, da so narodne, verske in gospodarske razmere v Avstro-Ogrski prekomplikirane, da bi se dal ta problem kar tako rešiti, ne velja. Razmere na Angleškem niso v tem oziru nič manj komplicirane; o Švici in severoameriških Združenih Državah niti ne govorimo. Anglija je zvezna država: Anglija in Wales, Škotska, Irski, otok Man. Na Angleškem in Walesu imamo državno episkopalno cerkev, na Škotskem državno prezbiterialno, na Irskem katoliško; med vsemi tremi je boj, katoliška se ima braniti proti obema; na drugi strani je državna cerkev s svojimi velikimi privilegiji zlasti, kar se tiče posestev, v konfliktu z onimi, ki čedalje glasneje zahtevajo svobodno cerkev v svobodni državi. Irsko vprašanje ni samo vsled narodnega in konfesionalnega momenta zapleteno, marveč tudi z gospodarskega, gre za zemljiško odvezo, odpravo kolonstva in druge agrarne probleme, ki so s tem v zvezi. Na Irskem bo treba nadalje minoritetne varstvene postavodaje za protestante. Irski sami so v stranke razklani. Škotska ima prav tako posebne težnje in zahteve, kaj pa še kolonije, saj šteje Anglija s svojimi kolonijami in protektorati blizu 400 milijonov podanikov, oziroma varovancev! Koliko narodov in konfesij!

Vse to pa se vlada po načelu selfgovernmenta, samouprave. Razun osrednjega parlamenta, dveh zbornic, imajo vsaka grofija, vsak okraj in vsaka komuna svoje avtonomne zastope z lastnim sodstvom, šolstvom, policijo, milico, karitativno in cerkveno postavodajo. Na Angleškem je 43 grofij, London ima posebno avtonomijo, Wales 12, Škotska 33, Irski 32. Njihov delokrog je veliko večji kakor je n. pr. kompetenca deželnih zborov v Avstriji. Kanada se vlada popolnoma neodvisno, ima dve zbornici, vsa dežela pa je razdeljena v osem provincij, ki imajo vsaka zopet svoj postavodajni zbor, a prav tako imajo svoje zbornice grofije in komune. Avstralija, zveza petih samostojnih držav, je prav tako neodvisna, z lastnimi ministri, enako Transvaal, kjer so Buri zdaj sami svoji gospodarji, angleški generalni guvernerji imajo le reprezentativen pomen. Indija ima tudi precej samouprave, saj tam, kjer so ostale domače kneževine, Sovladarstvo

Anglije v Egiptu je nekaj posebnega. Manjše angleške kolonije imajo vse svojo reprezentativno ustavo, kraljevi uradniki imajo vetopravico. Izkušnja je pokazala da ta federalistični sistem skupne državne zveze ne zrahlja, ampak ravno nasprotno. Brez te uprave in ustave bi bilo britsko svetovno gospodstvo že davnej razpadlo.

To so misli, ki se ob debati o irskem homerule same po sebi pojavijo, posebno v avstrijskem državljanu, ki bolj kot katerikoli v Evropi trpi pod težo nacionalnega boja in drugih z njim zvezanih problemov. Dualistični centralizem je nemogoč, naše parlamentarno življenje je vsled pogrešene ustave ne more razviti, povsod zaostajamo. Homerule na Irskem, pri nas despotizem na Hrvaškem! Ali bo morebiti to kričeče nasprotje činitelj, ki državo vodi, odprlo oči, da tako kakor doslej v avstrogrski monarhiji ne more dalje?

Glasba v naši organizaciji. S socialnega kurza S. K. S. Z.

Gospod Kogej je govoril o godbi v izobraževalnih društvih in izvajal: Z veseljem pozdravljamo dejstvo, da je naša Kršč. soc. zveza tudi na to polje posegla s svojo delavno roko in sklenila z vso močjo podpirati in gojiti v naši organizaciji glasbo, oziroma godbo. Gojitev glasbe je velikega pomena za našo organizacijo sploh, ker se s tem našim ljudem vzgaja čut za lepo umetnost, posebno velikega pomena pa je za našo mladinsko organizacijo. Kjer se goji glasba, tam izginja posravelost, ker glasba srce blaži in poplemenjuje, ga navdušuje za lepo in blago. Vprašanje je, kake vrste glasba naj bi se gojila v naših društvih. Ideal naše organizacije naj bi bil, gojiti godbo na lok, oziroma pihala. Tamburanje ne odgovarja niti umetniškemu čutu in se tudi kaj malo poda našemu ljudstvu. Primerni kraji, da bi se ustanovile godbe v zmi lu predavatelja, bi bili pred vsem kraji, ki imajo že precej razvito društveno življenje in tvorijo nekaka središča društvenega življenja. Na Gorinskem n. pr. Tržič, Jesenice, Kranj, Kamnik, Selca, Škofja Loka, Domžale, Št. Vid nad Ljubljano, Vič i. dr. Predavatelj obširno iz lastne skušnje podaja navodila, kako se ustanovi, goji in vzdrži taka godba. Gojiti je treba v godbi krepko disciplino, pred vsem pa politično in srankarsko zavest pri članih

godbe. Skrbeti je treba dalje za naraščaj, ustanavljati po deželi nekake glasbene šole v malem itd. Poleg solnčne strani tega dela ne smemo prezreti tudi senčne strani, oziroma nevarnosti, v katere lahko zaidejo take društvene godbe. Z izobrazbo moramo skrbeti, da ne bomo gojili godb za svoje politične nasprotnike, in drugič, da ne bomo vzgojili nekakega godbenega proletarijata, ki bi koristil le gostilničarjem pri prirejanju različnih gostilniških vesellic in plesov, naši organizaciji bil pa v veliko škodo. Misel glede godb po naših društvih je gotovo izpeljiva, saj v tem oziru ni treba več orati ledine, ker naša organizacija šteje do sedaj že deset godb na godala, oziroma pihala. Če se je mogoče do sedaj ta stran dela za izobrazbo našega ljudstva nekoliko zane-marjala, nam pa zdaj zanimanje mož za to, ki stojijo na čelu naše organizacije, daje nado, da se bo naprej v tem oziru dokaj zboljšalo in da bomo na Slovenskem kot v drugih stvareh imeli tudi na polju glasbene umetnosti čimdalje večjih uspehov. (Dalje.)

Obri.

Tečaj za mizarsko kalkulacijo v št. Vidu nad Ljubljano, ki ga je priredil »Zavod za pospeševanje obrti«, je zaključil v nedeljo, dne 14. t. m. dopoldne ravnatelj zavoda, g. inž. V. Remec ob prisotnosti gg. župana A. Belca, šolskega vodje I. Bajca, strokovnega učitelja J. Tratnika in načelnika mizarske zadruge v št. Vidu, A. Kregarja. Ravnatelj je opravil odsotnost predsednika kuratorija »Zavoda za pospeševanje obrti«, g. I. Kregarja, nakar je z zaključnim govorom poudaril potrebo izobrazbe za obrtnike in složnega delovanja, da se izključi medsebojna konkurenca in uspešno konkurira zunanjemu pritisku veleindustrije. Ravno mizar. obrti je uspešna konkurenca tovarniških izdelkov mogoča, ker so vsi predmeti te obrti navezani na posamezno ročno delo. Zahvali se tudi navzočim učencem za vztrajni obisk, ki spričuje, da znajo obrtniki tudi sami ceniti važnost izobrazbe ter želi, da bo do rodil ta tečaj obilo vspeha pri njihovem delu. G. župan Belec se zahvali nato v toplih besedah, da je zavod priredil tak tečaj v št. Vidu, ki je pomemben za napredek obrti in izrazi željo, da bi sledilo še več takih prireditev. G. šolski vodja I. Bajec konstatira z ve-

LISTEK.

H. Sienkiewicz:
V peščeni puščavi.
Prevedel dr. Leopold Lénard.
(Dalje.)
XXIV.

Naslednje tri dni so jahali vedno po soteski in šli neprenehoma kvišku. Dnevi so bili večinoma pekoči, noči pa enkrat hladne, drugič soparne. Približeval se je deželni čas. Izza obzorja so se prikazovali tuintam oblaki, beli kot mleko, toda gosti in težki. Ponokod je bilo videti že plasti dežja in dolge mavrice. Tretjega dne zjutraj se je eden teh oblakov pretrgal nad njihovimi glavami kot sod, s katerega je padel obroč in jih je poskropil s toplim in obilnim, toda na srečo kratkotrajnim dežjem. Potem je pa spet nastalo lepo vreme in zamogli so potovati dalje. Jerebice so se spet prikazovale v taki množici, da jih je Stanko streljal, ne da bi stopil s konja in je na ta način ustrelil pet kosov, kar je bilo, vstevši tudi Sabo, več kot dovolj za vse za enkratni obed. Potovanje v svežem zraku nikakor ni bilo težavno, obilica divjih živali in vode je

pa odstranjevala strah pred lakoto in žejo. Sploh jim je šlo bolje, kot so pričakovali, radi tega Stanka ni opuščala dobra volja in ko je jahal poleg deklice, se je z njo veselo pogovarjal, včasih se pa tudi šalil:

»Veš kaj, Nelka,« rekel je, ko so za trenotek ustavili konje pod velikim krušnim drevesom, s katerega sta Kali in Mea trgala veliko, ogromnim melonam podobno sadje, »včasih se mi zdi, da sem blodeči vitez.«

»Kaj pa je to, blodeči vitez?« vprašala je Nelka in obrnila k njemu svojo krasno glavičo.

»Davno, davno, v srednjih vekih, so bili taki vitezi, ki so potovali po svetu in iskali dogodkov. Borili so se z velikani in zmajji, in veš, vsak je imel svojo damo, za katero je skrbel in katero je branil.«

»Ali sem jaz takšna dama?«

Stanko je trenotek pomislil, potem pa odvrnil:

»Ne. Ti si za to premajhna. One so bile odrasčene.«

In niti na misel mu ni prišlo, da morda noben onih blodečih viteзов ni toliko storil za svojo damo, kolikor on za svojo malo sestrico. Zdelo se mu je naravno, da to, kar je storil, se razume samo ob sebi.

Toda Nelka se je čutila razžaljeno vsled njegovih besed, stisnila je torej ustnici in rekla s kislim obrazom:

»Nekoč si pa rekel v puščavi, da sem nastopila kot trinajstletna oseba? Aha!«

»Seveda, enkrat. Toda imaš osem let.«

»Čez deset jih bom pa imela osemnajst!«

»Kaj pa je to! Jaz pa štiriindvajset! V takih letih človek še ne misli na nobene dame, ker ima drugačne skrbi. Seveda!«

»Kaj pa boš?«

»Inženir bom ali pa mornar, ali pa, če bo vojska na Poljskem, pojdem se bojevat kot moj oče.«

Ona pa je vprašala nemirno:

»Ali se boš vrnil v Port-Said?«

»Najprej se morava obadva vrniti tja.«

»K očetu!« odvrnila je deklica.

In oči so se ji pooblačile žalosti in hrepenenja. K sreči je zletela v tem trenotku nad njimi čreda prekrasnih papig, rujavih z rdečimi glavami in rdeče podšitimi krili. Otroka sta takoj pozabila na svoj poprejšnji razgovor in sta pričela z očmi slediti njihovemu letu.

Jata je zavila nad gručo euforbij in se spustila na sikomoro, ki je rasla v bližini in nakrat so se med njenimi

vejami razlegli glasovi podobni klepetljivemu posvetovanju ali prepiru.

»Te vrste papige se najlažje nauče govoriti,« rekel je Stanko, »kadar se kje daljši čas ustavimo, vjamem kakšno za tebe.«

»Kako ti bom hvaležna, Stanko,« je odvrnila Nelka razveseljena. »Ime ji pa bo Daisy . . .«

Medtem sta Mea in Kali natrgala sadja s krušnega drevesa, naložila ga na konje in mala karavana je odšla dalje. Popoldne se je pa pričelo spet oblačiti in od časa do časa je padel majhen dež, ki je vse razpokline in globine v tleh napolnil z vodo. Kali je napovedoval velik naliv, torej je prišlo Stanku na misel, da soteska, ki se je zoževala vedno bolj, ne bo dovolj varno skrivališče, ker se lahko spremeni v potok. Sklenil je torej prenočevati zgoraj; ta sklep je pa razveselil tudi Nelko, zlasti ker je na razgled poslani Kali vrnivši se povedal, da se nahaja v bližini majhen gozd iz raznega drevja, v njem pa veliko majhnih opic, ne tako grdi in hudobnih, kakor pavijani, katere so srečavali doslej.

Ko so prišli torej do mesta, kjer so skalne stene bile nizke in so se lahko nagibale, zavili so s konji po njih in, preden se je stemnilo, so se že uredili na prenočišču. Nelkin šotor je stal na

seljem, da dosega novo šolsko poslopje svoj namen v vsestranskem oziru s tem, da daje prostor ne samo ljudsko-šolski, mu pouku, ampak tudi obrtnonadaljevalni šoli in v tem slučaju tudi prireditvi »Zavoda za pospeševanje obrti«. V lepem govoru se zahvali zavodu za njegovo smoteno delovanje in prosi, da bi še naprej z isto vneto deloval v tem zmislu. Ravnatelj se zahvali za prijazne besede in zagotovi, da bo zavod vedno delal po svojih najboljših močeh za prospeh in napredek obrti in obljublja, da bodo tej prireditvi v Št. Vidu sledile še druge. Zahvali se še za uspešno vodstvo tečaja strokovnemu učitelju g. J. Tratniku in profesorju g. I. Knafliču, nakar razdeli obiskovalna izpričevala. Tečaja se je udeleževalo do konca 17 mojstrov in pomočnikov, prijavilo se jih je bilo nekaj nad 20.

BREZ POVODA V KOTORU ARETIRANI DRŽAVNI POSLANEC.

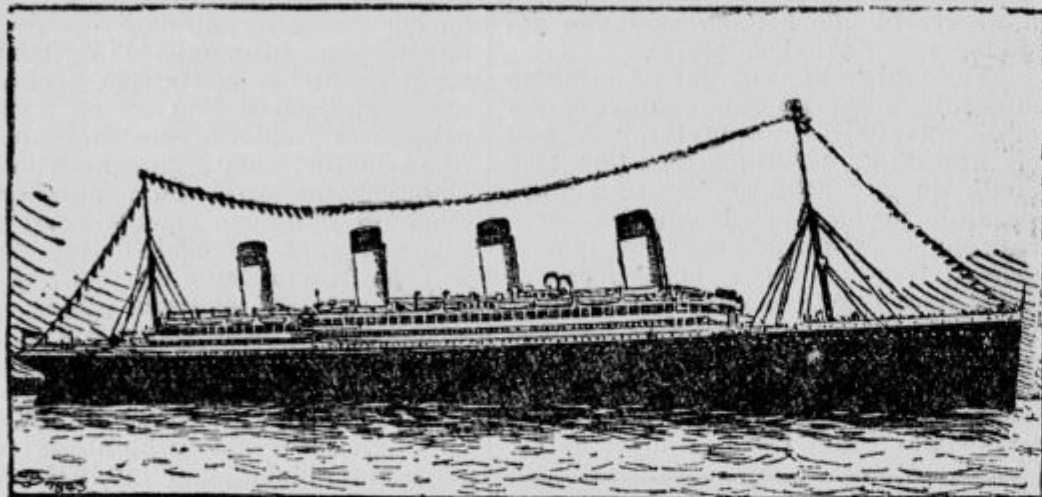
Državni poslanec Einspinner se je ob velikonočnih počitnicah mudil v Kotoru, kjer je svoj čas kot vojak pri

trdnjanskem topničarstvu služil. Ko se je sprehajal po Kotorškem trgu tam, kjer prodajajo Črnogorke svoje blago, ga je aretiral detektiv Radić, ki ni hotel pogledati niti Einspinnerjeve državnoborske legitimacije. Peljal ga je na glavarstvo, kjer je Einspinner seveda protestiral in kjer so ga takoj izpustili. Okrajni glavar je pripomnil, da je detektiv Radić aretirati celo neko nadvojvodinjo. Einspinner pripomni, da tako pač ne bodo dvignili tujkega prometa v Kotoru.

BULGARSKI PROTEST PROTI NASILSTVOM NA HRVAŠKEM.

V Sofiji so sklicali 17. t. m. pristasi raznih strank velik shod, na katerem so protestirali proti kršitvi hrvaške ustave. Na shodu sta govorila vseučiliški rektor Jurinić in profesor Solev. Shod je sklenil resolucijo, ki obžaluje, da je avstro-ogrška vlada dovolila potepati nedotakljive pravice hrvaškega ljudstva in hrvaškega kraljestva. Istočasno so tudi zborovali republikanski akademiki, ki so tudi protestirali proti absolutizmu na Hrvaškem.

Katastrofa „Titanica“.

Ponesrečeni parnik »Titanica«.

Tekma za življenje in smrt.

Kapitan ponesrečenega parnika »Titanica«, Smith, je plul na usodni vožnji v kolikor mogoče severni smeri, da bi si skrajšal čimbolj pot. Na nevarnost, ki je grozila od plavajočih ledenih polj, se ni pazilo. Šlo je za rekord v prekoatlantski plovi in »Titanica« je drvil s polnim parom naprej. Kapitan Smith, ki je bil star 60 let, je preje poveljeval parniku »Olympic«. Pod njegovim poveljstvom, seveda samo vsled krivde pilotov, se je zadel svoječasn »Olympic« z angleško križarko »Hawke« skupaj. Da bi to popravil, je hotel s prvo vožnjo »Titanica« prekositi vse dosedanje rekorde in zato je plul mimo plavajočih ledenikov z divjo brzino. Kopitana sicer skušajo opravičevati, da štrle ledeniki za eno desetino iznad vode in da je devet desetih ledu pod vodo. Toda tudi to bi moralo biti kapitanu znano.

O obsegu katastrofe poročajo iz Campertowna preko Londona sledeče: Ko se je izkazal brezuspešen ves trud, da bi se moglo zdržati parnik nad vodo, so spravili potnike v čolne, ki so

skušali priti iz bližine potapljačote se ladje, kar se je pa le počasi vršilo, ker so bili ledeniki zelo številni. Umakniti pa se je bilo treba, da bi jih ne zasačil vodni vrtnec v onem trenutku, ko se ladja potopi. Zadnje pa se je bržkone tudi zgodilo, kar nam pojasnjuje malo število rešencev. Čolni so mogli komaj prepluti prosta mesta. Vsled tega so se čolni tudi zelo oddaljili drug od drugega. Potniki, ki so morali prebiti celo noč v nezavarovanih čolnih, so mnogo trpeli vsled mraza, ki so ga razširjali ledeniki.

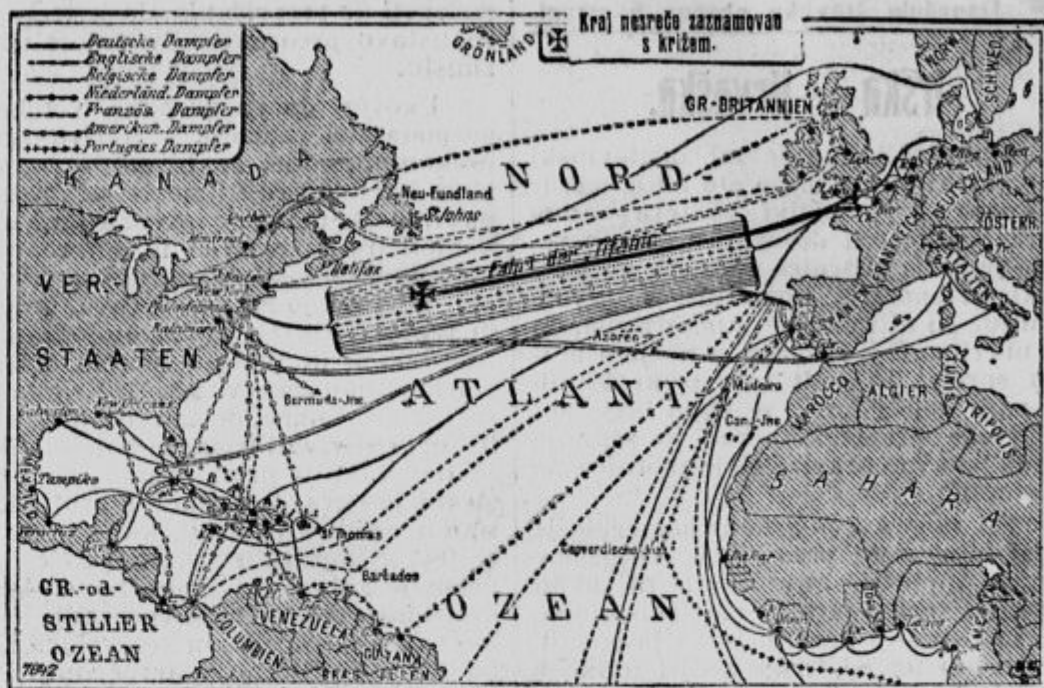
Dolžino ledene gore, ki je bila »Titanica« tako usodna, cenijo na 115 km, širino pa na 60 km.

Mirno, tiho in veličanstveno plove skozi noč bleščeča ledena stena dalje proti jugu; velikan narave je zmagal nad velikanom, narejenim od človeške roke.

Poročila o katastrofi.

Ko je »Titanica« zadel na ledenik, je plul s polno brzino 18 vozlov. Sunek je bil tako močan, da se je ladja skoro razklala, krovi so popokali, kakor so se tudi stranske stene razbile. Tudi ne-

kaj rešilnih čolnov se je pri tem uničilo. Od nosu ladje in skoro do njene srede je bila popolnoma pretrgana. Parnik je zadel na ledenik navpično ter je bil že v prvem trenutku tako poškodovan, da ni bilo misliti na njegovo rešitev. Sprednji del ladje se je pričel takoj potapljati. Med tem so začele padati na krov več tisoč ton težke ledene mase z ledenika, kar je zmešnjavo še povečalo. Vse upanje za rešitev potnikov in moštva se je koncentriralo na to, da bi si pravočasno brezličnim potom poklicali pomoč. Voda je drla s tako silo v notranjost ladje, da je vse odpravila, kar ji je bilo na potu. Vodne sesalke so bile napram ogromnim vodnim množinam brez moči. Akoravno je bila disciplina v tem trenutku na parniku izborna, je vladala med potniki grozna panika. Končno se je posrečilo napraviti red in osvoboditi čolne. Večina čolnov je kljub velikim opustošenjem na krovu ostala sposobna za vož-

Zemljevid o »Titanicovi« vožnji.

njo. Prizore, ki so se doigrali, ko so spuščali žene in otroke v čolne, si lahko predstavljamo. Ko so čolni odpluli od ladje, je brezlični brzojav še funkcioniral ter neprestano klical na pomoč. Poldrugo uro potem, ko so odpluli čolni, je skušal »Titanica« priti iz ledene polja, vendar pa je bilo to z ozirom na ogromne množine ledu nemogoče. Medtem je morala voda na parniku že povzročiti grozno razdejanje, kajti električna razsvetljava ni več funkcionirala in so dinamostroji stali pri miru. Samo nekaj bakelj je razsvetljevalo žalostno pozorišče. Po 2. uri ponoči se je ladja potopila ter je s seboj potegnila v morske globine bržkone večino potnikov in moštva, medtem ko se je skušal manjši del rešiti s plavanjem.

42 novoporočenih parov na krovu.

Med potniki »Titanica« je bilo, kakor izkazuje ladijski seznam, 42 novoporočenih parov, od katerih sta bili rešeni samo dve ženski, kolikor se je do sedaj poročalo. Ostale ženske in vsi mladi zakonci so bržkone postali vsi žrtev katastrofe.

Demonstracije proti White Star Linie.

Pred newyorško agenturo White Star Linie je došlo včeraj ponovno do burnih demonstracij. List »Evening Standard« poroča, da je bil jok ljudi, ko so zvedeli o pravem obsegu nesreče, pretresljiv. Dame, ki so se pripeljale v elegantnih toaletah in avtomobilih pred urad družbe, so burno zahtevale, da se jih spusti notri in informira o usodi svojcev. Prizori, ki se vrše pred agenturo, so nepopisni.

Ameriško časopisje proti White Star Linie.

Amerikansko časopisje graja z velikim ogorčenjem postopanje družbe White Star Linie, ki je skušala s popačenjem in zadrževanjem poročil prikrihati nesrečo. V resnici se je tudi občinstvo cel dan s popolnoma neupravičenimi poročili o obsegu katastrofe slepilo. Še predvčerajšnjim je poročal newyorški »General News«, da so vse

potnike »Titanica« prekricali na parnik »Parisien« in da vleče poškodovani parnik k kopnem pomožni parnik »Virginian«. To napačno poročilo se je celih 12 ur po katastrofi razširjalo kot vest parnika »Karthia«, torej v času, ko so bili rešenci s »Titanica« že na krovu »Karthije«.

Rešilna akcija parnika »Karthije«.

»Rotterdam Curant« poroča o neki brezlični brzojavki, da je parnik »Karthia« od Cunardove družbe še enkrat se vrnil na mesto nesreče, predno je odplul proti New Yorku, a je našel samo ostanke potopljene ladje in prazne čolne. »Titanica« se je medtem že potopila. V teku včerajšnjega dne je predsednik severoameriških Zedinjenih držav Taft poslal parniku »Karthia« nasproti križarko »Chester«, ki naj bi ž njim stopila v zvezo. V prvih jutranjih urah je znašala razdalja med obema ladjama 500 milj. Tudi nekateri rešeni častniki s »Titanica« so na krovu »Karthije«. Iz Londona poročajo, da so vsa vprašanja, ki so jih poslali sorodniki potnikov radiotelegrafičnim potom na »Karthijo«, ostala brez odgovora, medtem ko se na drugi strani ve, da je newyorški urad družbe White Star Linie bil v neprestani brezlični brzojavni zvezi s parnikom »Karthia«.

Ponesrečence rešili ribiški čolni?

Preko Londona prihaja vest, da poroča kapitan parnika »Phoenixlinie«, da je na dan katastrofe opazil v bližini mesta nesreče več ribiških čolnov, vsled česar domnevajo, da so nekaj ponesrečencev rešile tudi te ribiške ladje. — **Zadnje poročilo iz New Yorka zatrjuje, da je izmed potnikov »Titanica« 2000 oseb mrtvih, 700 pa rešenih.**

Nezanesljivi seznam potnikov.

Iz Londona poročajo: Seznami potnikov »Titanica« so se v mnogih slučajih izkazali kot nezanesljivi, vsled česar je tudi primerjanje z listo rešenih nezanesljivo. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da prihajajo brzojavke le v odlomkih in celo pokvarjene. Umevno je, da se v brzojavnem prometu potom kablja in radiotelegrafičnim potom ni moglo oddati ogromno število došlih brzojavk, kakor hitro se je zvedelo o katastrofi, zlasti še, ker v prvi vrsti uporabljala radiotelegrafični premet s »Karthijo«.

Nezadostne rešilne priprave na »Titanica«.

Iz Londona poročajo: »Titanica« je imel na krovu 2358 oseb. Zgrajen je bil v Belfastu ter od tam poročajo, da je imel na krovu 32 rešilnih čolnov, ki so imeli za 1920 oseb prostora. Z druge strani pa se zopet z vso odločnostjo trdi, da je imel »Titanica« samo 20 rešilnih čolnov, ki so mogli nositi k večjemu 970 oseb. Pritožbe listov proti Whi-

visokem in suhem prostoru pod velikim kupom termitov, ki je popolnoma zapiral pristop od ene strani in s tem olajševal napravo zerihe.

V bližini se je dvigalo mogočno drevo s široko razprostrtimi vejami, ki so bile pokrite z gostim perjem, kar je bila dobra streha pred dežjem. Pred zeriho so rastle posamezne gručice dreves, dalje pa gosti gozd z velikimi debli, nad katerimi so se dvigali visoko vrhunci nekaj čudnih palm, podobnih velikanskim pahljačem ali pa razvitim pavjim repom. Stanko je zvedel od Kalija, da je pred drugo deževno dobo, torej v jeseni, nevarno prenočevati pod temi palmami, ker se njihovo ogromno sadje naenkrat odtrga in pada z velike višine s tako silo, da lahko ubije človeka in celo konja. Sedaj je bilo pa sadje šele v razvoju in od daleč je bilo videti pred solnčnim zahodom pod vrhunci palm semintja švigajoče male opice, ki so se v veselih skokih preganjale smertja. Stanko in Kali sta pripravila veliko zalogo drevja, da bi zadostovalo za celo noč, ker se je pa včasih dvigal topel veter s silnim pihom, sta pritrdila zeriho z majhnimi koli, katere je mladi zamorec ošpičil z Gebrovim mečem in zabil v zemljo. Ta previdnost nikakor ni bila nepotrebna, ker bi sicer silni vihar lahko razmetal bodeče veje, iz katerih je bila narejena zeriha in omogočil napad divjim zverinam.

Takoj po solnčnem zahodu je pa veter prenehal, a zrak je postal težek in soparen. Med oblaki so se začetkoma tuhtam prisvetile zvezde, potem je pa nastopila popolnoma temna noč, da niti

na korak ni bilo videti pred sebe. Mali potniki so se skupili okrog ognja in poslušali kričanje in cvilenje opic, ki so v bližnjem gozdu razgrajale kakor na trgu. Z njimi se je družilo tuljenje šakalov in raznovrstni drugi neznani glasi, v katerih se je izražal nemir in strah pred tem, kar pod zastorom temne noči vsakemu živemu bitju grozi v puštinji.

Naenkrat je nastala tišina, kot bi sejal mak, kajti v mračnih globinah se je razleglo rjovenje leva.

Konji, ki so se pasli v pobilju na stepni travi, so se pričeli bližati ognju, poskakuje na zvezanih sprednjih nogah, navadno tako bojeviti Saba je pa naježil dlako in se z med nogi zvitim repom pritisnil k ljudem, kakor da bi od njih iskal varstva.

Tuljenje se je razleglo vnovič, — kakor da bi prihajalo izpod zemlje — globoko, težko, izsiljeno, kakor da bi zver s težavo dobivala glas iz svojih mogočnih pljuč. Šlo je nizko po zemlji, naraščalo in spet upadalo in prehajalo včasih v zamolklo, ogromno turobno ječanje.

»Kali! dodaj goriva!« odzval se je Stanko.

Zamorec je takoj hitel metati na ogenj suhe veje, da je najprej bušilo celo snopje isker, potem šele je šinil kvišku visoki plamen.

»Stanko, kaj ne, da nas lev ne napade? ...« zašepetala je Nelka in potegnila dečka za rokav.

»Ne. Ne napade. Glej, kako je zeriha visoka ...«

Ko je tako govoril, je bil res prepričan, da zanje ni nevarnosti, toda bal

se je za konje, ki so se vedno bolj pritiskali k plotu in bi ga zamogli pohoditi.

Medtem je ječanje narastlo v zategnjeno, gromeče rjovenje, pred katerim se trese vsaka živa stvar in se celo ljudem, ki ne poznajo strahu, tako tresejo živci, kakor se tresejo šipe od oddaljenih strelcev iz topov.

Stanko je naglo pogledal na Nelko in, ko je videl, da se ji trese bradica in ima vlažne oči, je rekel:

»Ne boj se! ne jokaj!«

Ona je pa odvrnila, kakor nekda v puščavi:

»Saj ne jokam ... samo oči se mi pote! Oj!«

Ta krik ji je priklopil iz ust zato, ker je ravno v tem trenutku od strani gozda zagrmelo drugo rjovenje, še silnejše od prvega, ker je bilo bližje. Konji so se začeli riniti na zeriho in ako bi ne bilo dolgega in kot jeklo trdega trnja akacijnih vej, bili bi jo zlomili. Saba je renčal in se tresel, kot pero, Kali je pa začel ponavljati s pretrganim glasom:

»Gospod! dva! dva! ... dva! ...«

Leva pa, ko sta se spoznala med sabo nista prenehala rjoveti in strašni koncert je trajal v temi brez prenehanja, kajti, kadar je ena zver unolknila, začela je druga. Kmalu ni mogel Stanko več razločevati, odkod prihajajo njuni glasovi, kajti odmev je ponavljal v soteski tuljenje, skala je odgovarjala skali, šlo je gori in dol, napolnilo cel gozd in džunglo, prepojilo celo temo z gromom in strahom.

(Dalje.)

te Star Linie postajajo vedno glasnejše ter zahtevajo listi, naj posreduje vlada ter prisili vse parobrodne družbe, da oskrbe za svoje parnike zadostno število rešilnih čolnov.

»Titanic«.

»Titanic« je preteklo sredo zapustil Southampton ter nastopil svojo prvo vožnjo v New York ob navzočnosti tisočglave množice. Kapitan Smith, ki je našel na »Titanicu« smrt, je hotel po končani vožnji stopiti v pokoj. Ladja je bila opremljena z vsemi iznajdbami moderne maritimske tehnike. V tem plavajočem mestu je imelo nad 300 ljudi prostora in sicer v kabinah 1. razredu 750, v kabinah 2. razreda 500 in v medkrovju 1100, poleg tega pa je štela posadka ladje nad 800 moških. Stroški za vožnjo med Southamptonom in New Yorkom so znašali za osebo od 170 do 2328 kron. 170 kron je veljal seveda prevoz ene osebe v medkrovju. Provi-janta je vzel s seboj »Titanic« za en teden, in sicer v sledečih množinah: svežega mesa 75.000 funtov, svežih jajc 35.000 kosov, perutnine 25.000 funtov, krompirja 40 tisoč ton, svežega mleka 1500 galon, sladkorja 5 ton, čaja 1000 funtov, moke 250 sodov, zelenjave 10.000 funtov, mineralne vode 12.000 steklenic, piva in vina 16.000 steklenic, posode in podobnih stvari 84.000 kosov. V strojnem oddelku ladje je delalo 300 moških. Ladja je imela poleg raznih zabavišč, telovadnic, plavalnico, parne kopelji, restavracije itd.

Katastrofa v finančnem oziru.

Denarna vrednost, ki je s potopom »Titanica« izgubljena, se more primerjati s stroški izgubljene vojne. V par urah je bilo uničenih nad pol milijarde kron. Približna določitev izgube izkazuje sledeči račun:

Gradbeni stroški »Titanica« 64 milijonov kron, dragulji in dijamanti na krovu ladje 120 milijonov kron, potni efekti 250 milijonov kron, blago v skladišču 100 milijonov kron, poštne pošiljke 5 milijonov kron, skupaj 539 milijonov kron.

V ta račun pa niso všteta zavarovanja ponesrečenih potnikov za življenje in nezgode.

Škoda, ki jo imajo zavarovalnice vsled zavarovanja ladje in prevoznega blaga, znaša okroglo 58 milijonov K.

Potop ogromne ladje pomenja absolutno uničenje kapitala, ki je bil vanjo investiran, česar posledica je ta, da je toliko in toliko milijonov denarja odtegnjenega iz gospodarskega prometa.

Zavarovalne družbe, ki so vsled te katastrofe močno prizadete, bodo zvišale zavarovalnine za ladijski promet, ki se že itak draže, kar bo brezdvomno tudi razmeroma vplivalo na pristojbine za prevozno blago.

Ta katastrofa pa ima tudi velik vpliv na grajenje ladij kot tako in v prvi vrsti na vprašanje v dimenzijah izseljenjskih parnikov. Grajenje gigant-skih ladij zahteva, da se investira toliko in toliko kapitala v eno samo enoto, s čemur pa je v zvezi nevarnost za ogromne izgube.

Nenadna smrt ameriških milijonarjev in trustnih magnatov, ki so bili na »Titanicu«, zna imeti tudi posledice na upravo in vodstvo trustov, kakor tudi na newyorško borzo.

V bližnjem času pa bodo za izgubljeno ladjo morali poiskati primerne-ga zadostila in angleške ladjedelnice se bodo mogle pri gradnji novega parnika okoristiti z dosedanjimi žalostnimi izkušnjami, da bodo, kolikor dopušča človeška zmožnost, z novimi konstrukcijami onemogočile za prihodnost enako katastrofo.

Kako grade moderne ladje?

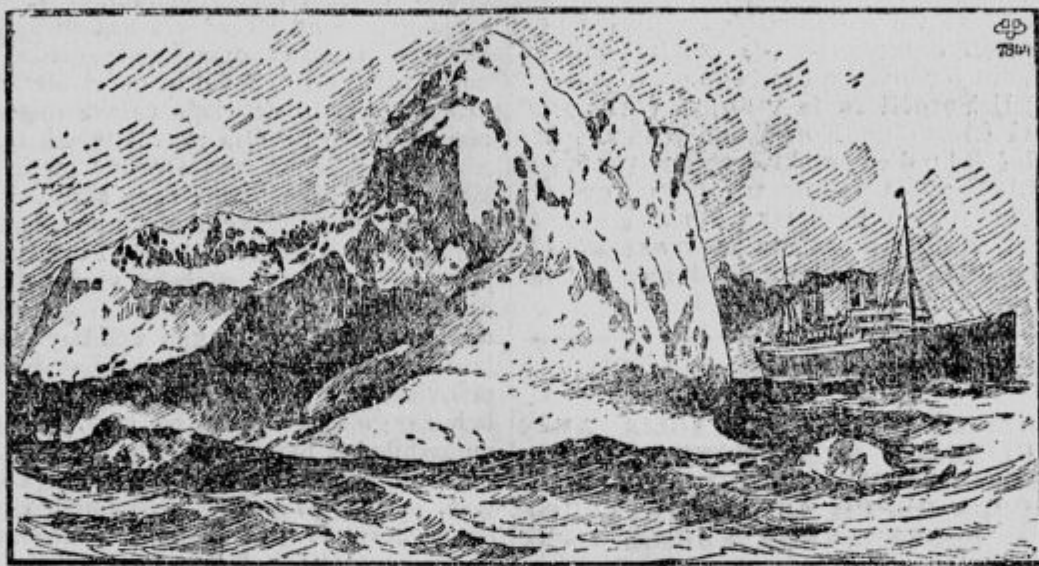
Ogromni parnik »Titanic«, ki je bil določen za promet med Southamptonom — Cherbourgom — Quennstownom in New Yorkom, je imel kakor vse nove ladje posebno konstrukcijo, ki omogoči parniku, da se vzdrži nad vodo, ako tudi se prične potapljati prve pol ure po katastrofi. Ta konstrukcija obstoji namreč v tem, da je ladja predeljena na širino in na dolžino z neprodornimi stenami, ki dele ladjo v posamezne neprodorne oddelke. Ako torej pri kakih katastrofi voda udere v en tak oddel-ek, ki se je pri neizogibni poškodovanosti, se more ladja kljub temu še držati nad vodno površino, ker ne more voda udrati v ostale nepoškodovane oddelke, ki so od poškodovanega ločeni z neprodornimi stenami. Ta naprava je bila do zadnjega časa še nepopolna, dokler niso iznašli sredstva, da zapro v trenutku nevarnosti takoj in z vso gotovostjo neprodorno vrata, ki vežejo posamezne ločene oddelke v interesu ladijske službe med seboj. Tozadevno nalogo so pa v zadnjem času rešili s posebno iznajdbo, ki omogočuje avtomatično zapiranje in odpiranje vret med

posameznimi oddelki na tako popoln način, da se po človeškem mnenju ne more potopiti ladja s tozadevno konstrukcijo. Ako pa pomislimo na izredno velikost ledenega velikana, na katerega je zadel »Titanic«, moramo vseeno upoštevati možnost, da se pri silnem sunku več ali manj lahko pokvari omenjena iznajdba, kar se je tudi zgodilo pri »Titanicu« in kar je pravzaprav povzročilo njegovo katastrofo.

Ledene gore

so polarni ledeniki, ki se spomladi odtrgajo od večnega ledu ter plovejo po morju, kamor jih nesejo morskí tokovi. Dostikrat se nagromadijo taki ogromni kosi ledu drug na drugega do 100 m in še več visoko ter tvorijo prava ledena pogorja, ki se razširjajo po morju na milje daleč. Pod vodo segajo celo do 800 m globočine. Morje jih zanaša do 36 stopinj severne in do 37 stopinj južne širine v Atlantski ocean, kjer se polagoma raztale. Vse ladje, ki križarijo po Atlantskem oceanu, vodijo posebne sezname plavajočih ledenikov, ki jih opazijo med vožnjo. Ledeniki natančno poznajo svojo bližino s hitrim padanjem temperature. Največjo nevarnost tvorijo za ladje, kadar je megleno vreme. Ravno letos so po nenavadno milimi zimi v arktičnih pokrajinah opazili nenavadno veliko število ledenikov, ki so pripluli daleč proti jugu s severnih polarnih krajev.

Pred petimi leti je nemški Lloydov parnik »Kronprinz Wilhelm« srečal plavajočo ledeno goro, a takrat se je ta

Parnik sreča plavajočo ledeno goro.

DEMISIJA GROFA KHUENA.

Ogrski brzojavni urad poroča: Cesar je zaslísal Khuena véčraj ob 12. uri opoldne v avdienci, ki je trajala eno uro. Khuen je javil demisijo in cesar je demisijo sprejel. Khuen se je odpeljal ob peti uri popoldne z brzovlakom nazaj v Budimpešto in poroča danes ogrskemu državnemu zboru o svoji demisiji, nakar se zbornica odgodi.

V prvi vrsti pride kot Khuenov naslednik v pošte Ladislav Lukacs, a imenujejo se tudi Wekerle, baron Lang in Kristoffy. Splošno pa sodijo budimpeštanski politični krogi, da bo Khuen sledil Lukacs. Lukacs je že konferiral s člani izvršilnega odbora vladne stranke. Sodijo, da se bo tudi Lukacs, če postane ogrski ministrski predsednik, opiral izključno na delovno stranko in da bi izvedel poleg brambne tudi volilno preosnovo.

Ladislav Lukacs,

bodoči ogrski ministrski predsednik.

Glede na hrvaške zadeve pravijo, da bi Lukacs komisariat na Hrvaškem takoj odpravil. Prejšnji hrvaški ban Pejačević bi postal hrvaški minister; med sedanjimi ministri bi ostali grof Zichy, grof Serenyi in podmaršal pl. Hazay, trgovinsko in justično ministrstvo se pripusti Tiszovim pristašem, knez Tasilo Festetics bi pa postal minister a latere.

Justhovo glasilo »Magyarország« trdi, da se kriza reši po načrtih poslanca Berceviczyja tako, da se istočasno rešita brambna in volilna preosnova.

Cesar je zaslísal v posebni avdienci tudi ministrskega predsednika grofa Stürgkha, da mu pove svojo sodbo z ozirom na ogrsko krizo.

parnik srečno izognil katastrofi. Naša slika kaže parnik »Kronprinz Wilhelm« v trenutku, ko sreča plavajočo ledeno goro.

Velike ladijske nesreče.

Največje ladijske nesreče, ki so se dogodile pred katastrofo parnika »Titanica« v zadnjih desetletjih, so sledeče:

Dne 3. septembra leta 1878. se je potopil angleški parnik »Alice« s 1000 osebami.

Dne 4. julija leta 1898. se je potopil francoski parnik »Bourgogne« s 570 osebami.

Dne 6. maja leta 1902. se je potopil angleško-indijski parnik »Camorta« s 739 osebami.

Dne 15. junija leta 1904. se je potopil new-yorški izletniški parnik »Slocum« s 1000 osebami.

Dne 1. julija leta 1904. se je potopil norveški izseljenjski parnik »Norge« s 600 osebami.

Dne 10. septembra leta 1905. se je potopila admiral Togo bojna ladja »Mikasa« s 599 osebami.

Dne 4. avgusta leta 1906. se je potopil izseljenjski parnik »Sirio« s 385 osebami.

V zadnjih letih se je dogodilo še večje število ladijskih katastrof. Kakor znano, je katastrofa francoske bojne ladje »Liberte«, ki se je potopila 24. septembra leta 1911. v pristanišču v Toulonu zahtevala 500 ljudi kot smrtno žrtev. Nesreča parnika »Titanica« pa je z ozirom na število žrtev brezdvomno največja v zgodovini.

LASKO - TURŠKA VOJSKA.

Rešeni laški oddelki.

Turško vojno ministrstvo objavlja: Sovražnik je izkrcal 12. aprila med Sajdom in Kruo, vzhodno od Zulare, pehoto in kavalterijo. Lahki so rešili svoje oddelke, ki so jih našli v Krui in v Bukemešu obkolili. Čete, ki jih je sovražnik izkrcal ob Sidi Sajdu, so se vrnile na laške vojne ladje. Sovražnik ima zdaj s pehoto zasedene stražnice v Bukemešu, s kavalterijo pa polotok Kruo.

Laško brodovje pripravljeno za večjo akcijo.

»Nazione« poroča: Abruški vojvoda je s svojim brodovjem neznano kam odjadral. »Nazione« pristavlja, da je laško brodovje za nadaljnje operacije popolnoma pripravljeno.

General Ameglio o laških operacijah v Tripolisu.

»Preparazione« objavlja pismo generala Ameglia o položaju v Cirenajki. Ameglio sodi, da bi bili Lahii blazni, če bi zdaj prodirali proti Mergu. Prodirati bi morali dve diviziji in operacije bi strašno veliko stale. Lahii naj se utrde ob morskem obrežju in naj z domačimi močmi osvoje notranjo Cirenajko. Lahii so šele v šestih letih si osvojili Asmaro. Tudi Tripolis bodo morali osvajati več let.

Dnevne novice.

+ Železnica Metlika — Karlovec.

Nadaljevanje železnice od kranjsko-hrvaške meje je že iztrasirano ter se prične pogajanja za zemljišča. Železnica se bo pri Karlovcu zvezala z reško železnico. Proga pride na hrvaško stran preko novega zidanega mostu pri vasi Bubnjaci, kjer bo večji kolodvor radi rangiranja in križanja vlakov. V Bubnjacih se bo izmenjavalo tudi oboje. Drugi kolodvor na hrvaški strani bo pri vasi Poljice, tretji na Orlju ter bo od tu vodila proga mimo Treščerovca v Zorkovac, kjer bo četrti postaja. Od tu gre proga preko Kolpe, kjer bo zgrajen drugi železniški most do pete postaje v Mahničju, odkoder gre skozi kašteljsko šumo v Karlovec.

+ Posvetovanje živinorejcev. Dne

16. t. m. se je sešlo v deželni zbornici na povabilo deželnega odbora okoli 60 zastopnikov naših kmečkih organizacij, ki se bavijo z živinorejo. Predmet posvetovanja je bil, kakih predlogi se naj stavijo poljedelskemu ministru za uporabo kvote 123.898 K 35 vin., katera pride na Kranjsko iz državne dotacije za povzdigo živinoreje na leto 1912. Pri tem posvetovanju so se obravnavala vsa vprašanja, ki so v zvezi s povzdigo živinoreje. Predsedoval je deželni odbornik dr. Lampe, vlado sta zastopala vladna svetnika vitez pl. Lasehan in pl. Detela. O premovanju govedi in prašičev je poročal poslanec Fran Demšar, o razdeljevanju podpore za izrejo telet deželni poslanec Mihael Dimnik, o pašništvu predsednik c. kr. kmetijske družbe komercialni svetnik Fran Povše, o melioraciji travnikov državni in deželni poslanec Ivan Hladnik, o izboljšanju hlevov in gnojšč župnik Anton Oblak, o vzrejevališčih za junice Tomaž Rožnik, o nakupu in razdeljevanju plemenjakov deželni poslanec Fran Bartol, o poskušnih molžah župnik Tomaž Rožnik, o zavodih za vzrejo prašičev in o razdeljevanju plemenskih prašičev po znižani ceni je poročal predsednik živinorejske zveze za kamniški politični okraj Anton Merkun, o kozji in ovčji reji v deželi je poročal deželni poslanec Piber, o delovanju živinorejskih združenj in zvez tajnik živinorejske zveze za kamniški politični okraj Franc Borc, o dolžnostih občine za živinorejo je poročal deželni poslanec Zabret. O vsaki točki se je razvila tako živahna debata, ki so se je udeležili skoro vsi navzoči. Na podlagi teh nasvetov se bo v sporazumu med kmetijsko družbo in deželnim odborom ter deželno vlado staval predlog na poljedelsko ministrstvo.

— Nova odkritja v Postojnski jami.

Dne 13. t. m. se je posrečilo gg. dr. Rudolfu Wilnerju od poljedelskega ministrstva, načelniku okrajnega glavarstva v Postojni dr. Antonu Pilshoferju in jamskemu tajniku Andreju Perkotu izvršiti v Postojnski jami na koncu za takozvano veliko Kalvarijo nova odkritja, pri čemur so naleteli na izredne težkoče. Preplezati so morali 11 m visoko navpično steno ter so dospeli skozi neki hodnik v veliko novo jamo, katere tla so okrašena s stotinami snežnobelih kapnikov na stropu in na tleh. Na koncu ogromne votline so splezali raziskovalci med kapniki na dolg in gladek prostor, ki je mejil ob rov, globok kakih 40 metrov. Vsi poizkusi, dospeti v globočino z vrvmi, so se ponesrečili vsled kot zrcalo gladkih sten.

Nadaljnja raziskavanja bodo pokazala, ali obstoje še nadaljnje votline v 21 km dolgi postojnski jami.

p Finančni minister Zaleski je došel v Opatijo, kjer ostane, da si opomore od svoje bolezni. Spremlja ga sekcij-ski svetnik Grimm.

— Umrla je v Črnem Vrhu nad Idrijo najstarejša žena v fari, Marija Čuk v starosti 93 let. Ranjka je bila mati najstarejšega odbornika, g. Jakoba Čuka, ki je že nepretrgoma 35 let odbornik in pristaš S. L. S.

— Nesreča v Domžalah. V Domžalah je cirkularna žaga odtrgala več prstov 33 let staremu Antonu Banko iz Stude.

Iz Hrvaške.

Cuvajev padec? Budimpešta, 18. aprila. Dnevi Cuvajev strahovlade so šli. Hkrati z imenovanjem nove ogrske vlade se izvrši tudi imenovanje nove hrvaške vlade; banska kandidata sta grofa Pejačević in Erdödy. Minister za Hrvaško v Lukacsevemu kabinetu postane Erv. Cseh.

Zadnji stresljaji. Ker so se Cuvaju izjavile vse njegove nakane in niso nič zalege vse njegove provokacije, da bi ljudstvo razburil in ga potem krvavo bičal, se je sedaj odločil za nove neumnosti. Sklenil je v Zagrebu in po vseh ostalih hrvaških mestih in večjih krajih ustanoviti mažaronske časopise in jih v tisočih vreči med narod. V zagrebški papirnici je baje že naročena velika količina papirja. Podpisaval bo bivši odgovorni urednik Tomašičevih časniških volivnih muh-enodnevnic — pristuden Mocnaj. No, tudi to bo le udarec v vodo, kajti hrvaški narod je že toliko probujen, da se na tak lim ne vsede več. Mažaronskih listov bodo veseli le mesarji in branjevci, ker bodo prišli po ceni do makulturnega papirja.

Khuenova dem'sija in komisariat. Vest, da je tiran Khuen padel, je zbudila v Zagrebu nepopisno veselje, saj je sedaj več nego gotovo, da je odzvonilo feldveblju Cuvaju, ki je plesal po notah padlega tirana Khuena. Iz dobro poučenih krogov se širijo vesti, da so dnevi komisarijata šteti in da si bodo kmalu oddahnili oni, ki so sedaj tepani in zatirani. Bridki časi pa se bližajo raznim špičjem in policajem, kajti vse je že pripravljeno za to, da se jih družabno bojkotira in onemogoči. Razni šporčiči in šariči najboljše store, da se o pravem času izgube iz Zagreba. Marsikdo izmed njih ima itak dovolj masla na glavi — zlasti v zadevi posmrtnih zavarovalnic »Balkan«; naj si nobeden ne dela nobenih nad, da se mu bo prizaneslo! V bankskih dvorih so bili ob vesti o Khuenovem padcu vsi izven sebe, ravno tako v uredništvu vladnih »Nar. Novin«. Ljudje, ki so blizu vladnih institucij, že sedaj govorijo, da je Cuvaj — bil.

Ljubljanske novice.

Ij Ali ste že pristopili k ljubljanski podružnici »Slovenske Straže« vsaj z letnim prispevkom 1 K?

Ij V nedeljo zopet v Ljudski dom! Prihodnjo nedeljo, dne 21. aprila točno ob 7. uri zvečer vabi naše neumorno delujoče »Katoliško društvo za delavke« zopet vse svoje somišljenike in prijatelje v veliko dvorano Ljudskega doma, kjer priredi zabaven večer z zelo mnogovrstnim vspeedom. Poleg tamburaških in pevskih točk nam nudi vspeod tudi dva igrokaza. Za šaljivko »Košarico Meto« sledi velekrasna igra »Dve materi« v štirih dejanjih. Sodelovale bodo samo znane najboljše moči, ki že same jamčijo za popoln uspeh. Ker društvo se to prireditvijo zaključuje letošnje svoje zabavne večere, bo brezdvomno vsak naš somišljenik pohitel v Ljudski dom, da se še enkrat pošteno pozabava.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo v Ljubljani vabi k predavanju, katero bo v petek ob pol 8. uri v društveni sobi. Predava č. gospod Franc Verhovec, kaplan pri Sv. Petru. Pridite v obilnem številu!

Ij Za Barjane. Lani so bili mnogi Barjani prikrajšani pri razdelitvi podpore. Dotičniki so se obrnili do S. L. S., ki je storila korake, da je vlada dala še 3000 K podpore. Te podpore je včeraj mestni magistrat razdelil. Prosimo poročil, ako je magistrat pri tem pravilno postopal.

Ij Profesor Karl Šega umrl. Včeraj je kap zadela profesorja Karla Šega po levi strani in na jeziku. Zdravniki so konstatirali skrajno nevarnost in res se je napad popoldne ponovil. Smrt je bila nenadna. Pokojnik, ki zapušča vdovo brez otrok, je predvčerajšnjim pokopal svojo sestro.

Ij Odhod domobranskih alpincev. V soboto ob 6. uri zjutraj odkoraka I.

bataljon tukajšnjih alpincev v svoje poletne ščacije, in sicer gre prvi dan čez Toško čelo, Brezovice, Goli vrh do Škofje Loke, kjer ostane čez nedeljo. V ponedeljek odide čez Staro Loko, Sv. Gabrijel, Dražgoše, Nemški Rovt do Bohinjske Bistrice skozi Globoko, čez pas v Tolmin do Kobarida, kjer se nastani bataljonski štab, IV. stotinja in oddelek s strojnimi puškami. Ostale stotnije se razidejo: I. v Bovec, II. v Breginje, III. v Logje, V. pa v Livek. II. bataljon odkoraka pa v ponedeljek v Tolmin, kjer ostane bataljonski štab in oddelek s strojnimi puškami. Ostale stotnije odidejo: VI. v Volče, VII. v Sredinje, VIII. v Kanal, IX. pa v Vrhovlje. Kakor že znano, boše II. bataljon potem stalno prezimoval v Gorici, I. pa še v Ljubljani.

Ij Umrl je na Zaloški cesti štev. 6 v 61. letu svoje starosti udužberc južne železnice g. Tomaž Klopčič, oče gospoda okrajnega komisarja v Črnomlju Lud. Klopčiča. Pogreb bo jutri ob 5. uri popoldne. S. K. S. Z. spremi jutri z zastavo svojega zvestega člana na njegovi poslednji poti Naj v miru počiva!

Ij Salezijan-ki zavod na Rakovniku. Včeraj, dne 17. aprila, popoldne je obiskal salezijanski zavod na Rakovniku Njega ekselencen železniški minister v pokoju pl. Wittek v spremstvu kneginje Fany Metternich in grofice Chorinsky z družino. Visoki gostje so si natanko ogledali zavod, kazali zanj največje zanimanje, zlasti za godbo, ki si je štela v čast, da jim je svirala nekaj komadov. Po cesarski himni, po kateri so vsi s trikratnim »Živijo« pozdravili cesarja, so se z najboljšim utisom poslovili od zavoda.

Ij Poročil se je v župni cerkvi na Gori (Berg) na Koroškem gospod dr. Jožef Binder, c. kr. realni profesor v Ljubljani s pošto uradnico gospo dično Marjo Frideriko Breiner.

Ij Najlepša prilika za vakega, ki hoče hitro zapraviti svoj denar, je, da vstopi v novi konzorcij »Jutra«.

Telefonska in brzojavna poročila.

DOSTOJNA MANIFESTACIJA AVSTRIJSKEGA PARLAMENTA GLEDE ABSOLUTIZMA NA HRVAŠKEM. POPOLN USPEH AKCIJE HRVAŠKO-SLOVENSKEGA KLUBA.

Dunaj, 18. aprila. V današnji seji poslanske zbornice se je predsednik dr. Sylvester najprej spominjal umrlega predsednika francoske zbornice Brissona, in velike nesreče »Titanica«. Pri tem zakliče poslanec Biankini: »Pozabili ste veliko nesrečo, ki je se zgodila na Hrvaškem!«

Ko je predsednik končal, se je obrnila pozornost cele zbornice z veliko napetostjo na **interpelacijo dr. Šusteršiča in tovarišev**, ki jo je zapisnikar bral z velikim povdarkom. Glasi se:

Sistiranje ustave na Hrvaškem in ustanovitev diktature na Hrvaškem je dejstvo, ki se nikakor ne more smatrati in pretresati kot čisto notranja zadeva dežel Štefanove krone. Predvsem pomenja ta dogodek čin najhujšega rušenja pravice, ki mu je na polju ustavnega življenja v Evropi težko dobiti para. Niti najmanjša reč se na Hrvaškem ni zgodila, ki bi mogla ta čin opravičiti ali mu dati tudi le s stališča politične primernosti kak videz umestnosti. Vkljub vsemu izzivanju je hrvaško ljudstvo ostalo zvesto na poti zakonitosti ter je bilo vedno pripravljeno, da po svojih izvoljenih zastopnikih v saboru ne vrši samo svojih ustavnih pravic, marveč da tudi v polnem obsegu izpolnjuje svoje ustavne dolžnosti do dežele, do monarhije in dinastije. Nasprotno pa je bil po ustavi saboru odgovorni ban tisti, ki se je daljšo dobo vztrajno branil, vršiti svoje ustavne dolžnosti, na katere je prisegel. V tem položaju je zadel Hrvaško, na predlog in ob izključni odgovornosti kraljevske ogrskega ministrskega predsednika, težki udarec, da se je postavil kraljevski komisar, — institucija, ki je ustava troedine kraljevine Hrvaške, Slavonije in Dalmacije ne pozna. Gre se torej za v ničem utemeljen goli prelom prava, storjen z jasnim namenom, da se zaduši večletno ustavno življenje svobodoljubnega, v viharjih preizkušenega naroda, ki je, kot branik dinastičnih misli, vedno in v najusodnejših trenutkih stal neomajno zvesto vladarju in državi na strani. To nezaslišano pravolomstvo je v stanju, da v največji meri škoduje ugledu naše monarhije v Evropi in po celem izobraženem svetu ter oslabi njeno moralno veljavo v inozemstvu na najobčutnejši način. Naravnost katastrofalno pa mora to delovati na balkansko in jadransko politiko monarhije, torej v tistem oziru, ki je najbistvenejši pogoj položaju naše države kot vele-vlasti. Kako mora to brutalno, proti-ustavno ravnanje z neomajno dinastičnim in zakonom zvestim jugoslovanskim ljudstvom, zvezanim stoletja z dinastijo in državo, učinkovati na one jugoslovanske narode, ki so se monarhiji šele nedavno pri-

klopili, kako pa celo na one slovanske narode na Balkanu, katerih moralna pridobitev je eden najbistvenejših elementov naše zunanje politike! Udarec, ki je zadel Hrvaško, je torej implicitno zadel tudi najvitalnejše koristi monarhije ter s tem tudi življenjske interese totranske državne polovice. Nasilstva, izvršenega nad Hrvaško, pa ne čuti samo ljudstvo na Hrvaškem in v Slavoniji kot težke krivice, marveč čutijo je kot tako tudi soplemenski bratje v Bosni-Hercegovini in v totranskih deželah: Dalmaciji, Istri, v Trstu, na Gorškem, Kranjskem, Štajerskem in Koroškem. Vsa ta ljudstva se čutijo edina s tako kruto zadetimi brati na Hrvaškem in v Slavoniji, s katerimi jih druzi neraztržna solidarnost po vseh krvi, jezika in zgodovine. Oni čutijo udarec, ki je zadel Hrvaško, kot težko krivico, ki je njih same zadel, ter so globoko vznemirjeni glede svoje lastne bodočnosti. To pa se neposredno dotika najvitalnejših interesov totranske državne polovice. Sij se gre za narode, stoječe na raznevarnejši postojarki države, za narode, ki bivajo ob morski obali in na njegovem zaledju in katerih neizpremenljiva zvestoba je najsigurnejša zaslomba jadranski politiki naše države. Vse to so zelo tehtni razlogi, da avstrijska vlada nastopi zoper nasilno politiko grofa Khuen-Hedervaryja na Hrvaškem. Niti najmanjšega dvoma ni, da so ragodbeni zahtoni iz leta 1867. in 1868. temeljili na predpogoju, da obstojijo ustavne institucije v totranskih deželah, pa tudi v deželah Štefanove krone. Hrvaška je leta 1868. kot samostojen kontrahent pristopila na pogodbi iz leta 1867. ter si je zagotovila za vse čase pravice ustavno svobodno določujočega pogodnika. Iz sistiranja ustave na Hrvaškem nastane torej najhujše pravne komplikacije glede razmerja totranskih dežel in dežel Štefanove krone ter je to sistiranje ustave naogodbnim zakonom prvotni pravni temelj izpodmaknilo. Ako na mesto prava stopi gola sila, se v njej za resne čase skrivajo najhujše opasnosti za varnost skupnih naprav, da, celo za varnost države. Potemtakem je nujna dolžnost avstrijske vlade, da zapusti svojo rezervno ter nasproti dogodkom na Hrvaškem, zaradi njih učinkovanja na koristi monarhije in totranske državne polovice, zavzame stališče. V najtežjih skrbah za položaj države na jugu, za ugled monarhije, za najvitalnejše interese države in pa za čast in prihodnost lastnega ljudstva, se usojajo podpisani Njegovo ekselencen gospoda ministrskega predsednika nujno vprašati: I. Kakšno je stališče avstrijske vlade napram sistiranju ustave na Hrvaškem? — II. Katere korake namerava avstrijska vlada storiti, da varuje življenjske koristi totranske državne polovice in monarhije, katere je nasilna politika ogrske vlade na Hrvaškem najhujše ogrožila?

Zbornica je vsak stavek interpelacije živahno aklamirala. Demonstracije so se udeleževali člani najrazličnejših strank. Zbornica je pokazala veliko solidarnost in soglasno, da, alda duška ogorčenosti nad nasilstvom ogrske vlade in bana Cuvaja. Čuli so se najraznovrstnejši vzkliki: »Fej Cuvaj!« — »Doli Cuvaj!« — »Fej Khuen!« — Grofu Stürgkhu so klicali: »Lepega kolega imate na Ogrskem!« — »Turčija ima ustavo, Hrvaška ne!« — »Na Kitajskem je boljše!« — »To so storili narodu, ki je dal državi Jelačiča!« itd.

Ko je bila interpelacija dr. Šusteršičeva končana, so se razlegali po zbornici viharni klici: »Živela Hrvatska!« — »Fej Khuen!«

Nato je zapisnikar Schuhmeier ravnatoko s povdarkom prebral interpelacijo posl. Nemca in dr. Adlerja v isti zadevi.

Cela akcija je napravila jako velik vtis in zbornica v celoti postopanje ogrske vlade stigmatizirala kot podel zločin. Akcija Hrvaško-sloven kega kluba je imela popoln uspeh in je s svojo resnostjo na zbornico globoko učinkovala ter je splošno prepričanje, da je taktika Hrvaško-slovenskega kluba edino pravo zadela. Vlada bo namreč na interpelacijo že koncem današnje seje odgovorila.

Spričo tega so liberalni dalmatinski poslanci, ki v svojem separatizmu interpelacije niso hoteli podpisati, primorani priznati, da so napravili veliko taktično napako.

Po hrvaških interpelacijah je zbornica prešla na prvo branje u r a d n i š k e p r e d l o g e. Govorila sta poslanca Waber in dr. Dubljič, ki je jako dolgo govoril in bu svoj govor tudi še jutri nadaljeval. — Nato se je začela razprava o nujnem predlogu Krausa glede hišnonajemninskega davka.

da pomeni akcija hrvaško - slovenskega kluba uspeh, kakršnega dozdaj v hrvaških zadevah jugoslovanski poslanci v avstrijski zbornici niso še nikol. ime.d. Dočim so namreč dozdaj avstrijske vlade na interpelacije, tičoč se ogrskih, oziroma hrvaških notranjih zadev, dosledno odgovarjale, da se vanje ne smejo vtikati, je ministrski predsednik grof Stürgkh danes izjavil:

Ingerenca na no-ranjepolitične zadeve Hrvaške avstrijski vladi ne pristojajo. Vendar pa je vredno pomisleka, ali rezultat in splošni vtis izjemnega stanja na Hrvaškem ni tak, da sega preko sfere onostranskega državnega ozemlja in bistveno vpliva na interese monarhije naznoiraj in nazunaj. Nadalje je treba vzeti v pretres, da so ustavne naprave v celi državi izhodišče in podlaga za konstitucionalno rešev tistih vprašanj, ki so celi monarhijski skupna, in da more vsled tega sistiranje ustave v tako za državo važnem delu, kakor je Hrvaška, ime.d. za posledico ogroženje skupnih nalog monarhije. Končno zamore tak čin kvarno vplivati na proces politične naturalizacije prebivalstva v Bosni in Hercegovini, kar bi ne bilo v interesu države. Zato se avstrijska vlada ne more odogniti dolžnosti, da jemlje v okviru svoje kompetence v pretres, kakšne slabe posledice bi znali imeti taki dogodki z ozirom na kune interese monarhije.

Odgovor ministrskega predsednika, ki je naravnost senzacionalao vplival, je zbornica sprejela z velikim odobravanjem.

Na koncu je grof Stürgkh izrazil upanje, da se na Hrvaškem v najkrajšem času upos avijo zope. ustavne razmere.

Tako šnji odgovor avstrijske vlade v tej obliki znači neoporečno sijajen uspeh hrvaško-slovenskega kluba.

Po odgovoru grofa Stürgkha je poslanec Biankini s svojimi tovariši stavljal na predsednika različna vprašanja glede Hrvaške.

CUVAJEV KONECI

Dunaj, 18. aprila. Včeraj se je cesar nasproti Khuen-Hedervaryju jako ostro izrazil o Cuvajevem režimu. V najbližjem času, morda jutri, gotovo pa povodom imenovanja nove ogrske vlade, je pričakovati odpravo izjemnega stanja na Hrvaškem.

UPOR PROTI FRANCOZOM V MARIJANOVCI

Tanger, 18. aprila. Vsled proklamacije francoskega protektorata so se mnogi rodovi v Fesu uprli.

NESREČA »TITANICA«.

New York, 18. aprila. Po zadnjih poročilih je razvidno, da se je veliko več oseb na »Titanicu« potopilo kakor se je prvotno mislilo. Umrlo je okoli 3000 oseb, rešilo se je pa le okoli 342. Prvotna poročila so število rešenih več kot dvakrat previsoko cenila. »Baltic« je rešil 250 ljudi. V New Yorku se odigravajo preresljivi prizori.

DRUG PARNIK OBTIČAL V LEDENI GORI.

New York, 18. aprila. Parnik »Earl Gray« brezicnim potom brzojavlja, da je obtičal pri St. Johnu z 200 pasajirji v ledeni gori in da nujno za pomoč pro.d. Na kraj nezgode je odplul parnik »Minto«.

UMOR ODVETNIKA.

Varšava, 18. aprila. Trgovec Bielopuch je ustrelil odvetnika Slozowskega, ki je izgubil nek njegov proces.

NOVE VRSTE SAMOUMOR.

Pariz, 18. aprila. Belgijski zrakovplovec Verept se je sprl s svojo ženo ter ji pri odhodu zagrožil, da se usmrti. Nato je šel na svoj letalni stroj, vzdignil se ž njim 200 metrov vioko, skočil nato v globočino ter obležal na mestu mrtev.

Štajerske novice.

Š Stanje g. Pušenjaka se je že precej zboljšalo. Vendar bo moral še gotovo več časa ostati v postelji, predno bo docel okrevl. Sedaj je že izven nevarnosti.

Š Imenovanje. Gospod Adolf Bervar, sin g. Karola Bervarja, je imenovan za pisarniškega pomočnika pri c. kr. okr. sodnji v Celju.

Š Volitev župana celjske okoliške občine bo v ponedeljek. Pri poizkusni volitvi je baje dobil največ glasov posestnik Fazarinc. Liberalci so sami opustili Božičevo nesrečno kandidaturo.

Š Graščina Thal pride še enkrat na dražbo. Dražba z dne 10. t. m. je razveljavljena, ker upravitelj konkurzne mase »Glavne posojilnice« o dražbi ni bil pravočasno poučen.

Š To vse ljubezen strl. Pod tem naslovom smo v eni zadnjih številčk poro-

čali, da je v Trbovljah se na dopustu nahajajoči infanterist Alič 17krat z bajonetom zabodel neko bivšo svojo ljubico, ker ni hotela o njem nič več slišati. Ranil je tudi svojega nezakonskega otroka. Danes poročamo, da sta mati in otrok vsled ran umrli.

Š Nečloveški mož. 38letni rudar Jurij Jazbinšek bi bil moral nastopiti neko petmesečno kazen. Preden pa je odšel v zapor, se je še podal k svoji družini, živeči v Laskem trgu. Ko je prišla njegova žena s hčerami od mase domov, jo je mož začel zmerjati. Končno jo je še vrgel ob zid in ji grozil, da jo ubije in da ji odtrga glavo. Poklicani orožniki so morali Jazbinška aretirati, da so tako obvarovali ženo in hčere pred nadaljnim grdim ravnanjem. Te dni se je moral Jazbinšek zagovarjati pred celjskim okrožnim sodiščem, ki mu je prisodilo 6 mesecev težke poostrene ječe.

MOJA STARA

Izkušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le Stecker-
pferd lilijne mlečne mila Bergmanna & Co., Tešin ob Labi.
Komad po 80 vin. se dobiva povsod.

441

?	T	?
T	U	P
?	P	?

PRODAJALKA

izurjena v trgovini z mešanim blagom,
želi primerne službe, najraje na deželi. — Naslov pove
upravnništvo „Slovenca“ pod šte-
vilko 1173.

1173

Zahvala.

Rodbina Jelenčeva izreka tem
potom najtoplejšo zahvalo za so-
žalje, izkazano ob smrti svojega ne-
pozabnega rednika, gospoda

Ivana Jelenca
trgovca.

Posebno se zahvaljuje prečastiti du-
hovščini, Slovenskemu bralnemu
društvu, ki se je potom svojega
pevskega zbora z gniljivim petjem
poslovilo od svojega člana, nadalje
županu gosp. Karlu Malýju za iz-
kazano zadnjo čast, gosp. Gašperju
Boltetu, načelniku Zadruga sodavi-
čarjev, ki se je z odposlanci te za-
druge udeležil pogreba, končno pa
vsem onim, ki so na katerikoli
način pokazali, da žalujejo z nami.
V upanju, da se bode tudi na nas
prenesla naklonjenost, katero je
užival predragi pokojnik od vseh
strani, priporočamo ga v trajen
spomin.

V Tržiču, 16. mal. travna 1912.

1209 **Rodbina Jelenčeva.**

Izjava.

Justina Kozamernik nazna-
njam, ker se toliko govori, da z
brezimnimi pismi in z risanjem gosp.
Boletova in njena hčerka nista v no-
beni zvezi, ker o tem niti vedeli
nista. O risanju in o vseh vrstah
brezimnih pisem pa tudi jaz nič več
ne znam. Toliko javnosti v popolnost.

1211 **Justina Kozamernik.**

**Stenografa-
strojepisca**
sprejme takoj =

odvetnik dr. I. Brejc
v Celovcu.

1187

Zahvala.

Za srčno sočutje ob bolezn in smrti ljube naše hčerke
oziroma sestre in tete, gospodične

Eme Šega

se najtopleje zahvaljujemo cesarskemu svetniku g. dr. E. Šlaj-
merju, preč. g. župniku I. Petriču, prečastitemu g. St. Premerlu,
vodju stol. kora, pevcem in pevkom za prekrasne žalostinke,
p. n. gg. uradnikom, uradnicam in uslužbencem c. kr. pošte za
častno spremstvo, vsem darovateljem vencev in vsem ki so ne-
pozabno ranjko spremili k zadnjemu počitku ali so na kate-
rikoli način izrazili svoje sočutje in nam lajšali ure bridkosti.

Bog naj bo plačnik!

Rodbina Šega.

1212

Mesto vsacega posebnega naznanila.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni, nepozabni
oče, gospod

Tomaž Klobčič
uslužbenec južne železnice

v sredo dne 17. aprila ob 6. uri popoldne, previden s tolažili
sv. vere, po dolgi mučni bolezn v 61. letu svoje starosti mirno
v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega rajnika se blagoslove v
petek dne 19. aprila ob 5. uri popoldne pred hišo žalosti, Za-
loška cesta št. 6, in preneso k večnemu počitku k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi
sv. Petra.

V Ljubljani, dne 18. aprila 1912.

1213

Marija Klobčič
hči.

Ludovik Klobčič
c. kr. dežel. vlad. konc. praktikant
sin.

Ivan Klobčič
c. in kr. enoletni prostovoljec
sin.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Potrjim srcem naznanjamo v svojem kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov in znancev pretužno
vest, da je umrl naš ljubi, nepozabni soprog, brat, svak in stric, gospod

Karel Šega
c. kr. gimnazijski profesor

ki je danes ob pol 6. uri zvečer, previden z vsemi tolažili svete vere, po kratki, mučni bolezn mirno v Go-
spodu zaspal.

Zemski ostanki predragega rajnika se blagoslove v petek dne 19. aprila ob 5. uri popoldne pred hišo
žalosti, Šolski drevored št. 2, in prepeljejo k večnemu počitku na pokopališče k Sv. Krištofu in polože v rod-
binsko rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Prosi se tihega sožalja..

Ljubljana, dne 17. aprila 1912.

Pavla Šega
soproga.

Viktor Šega
kurat v prisilni delavnici

Maksimiljana Šega
c. kr. okrajnega predstojnika vdova,
mati.

Matilda Šega
Zofija Pasini
sestri.

Gabriela Drachsler
svakinja.

Rihard Šega
gardni stotnik I. reda v vojnem mi-
nistrstvu v Meksiki,
brata.

Adriano Pasini
nečak.

Fausto Pasini
trgovec,
svak.

Prvi kranjski pogrebni zavod Fr. Doberlet.

1214

Krompir

jedilni, najboljše kakovosti, brezhiben, zdrav ter izbran, kakor tudi **semenski krompir** oddaja vedno v vsaki množini od 200 kg dalje po nizkih cenah trrdka **iv. A. Hartmanna nasl. Avg. Tomažič** v Ljubljani. 447

Gotovi damski kostumi
vrhnja in spodnja krila
v vsaki ceni in barvi in največji izberi.

Moderni damski klobuki
za šport in potovanje iz angleškega blaga, svile in platna.
Auto aube in pajčolani, igle za klobuke.

:: Bluze ::
pralne, čipkaste, svilene voile in volnenega blaga.
Hišne halje.
Potovalni plašči.

Otročji platneni klobučki
slamniki in matrosen čepice iz sukna, listra in pique.
Pralne oblekce, majce, predpasniki, nogavice itd. itd.

Za žalovanje
črni kostumi, bluze razne vrste, vrhnja in spodnja krila
plašči, pletene jope, klobuki, pajčolani
rokavice, flore in vse druge žalne modne predmete trakove za vence

P. Magdič, Ljubljana nasproti glavne pošte

Št. 230/pr.

1168

Razpis službe gozdarskega pomočnika.

Vsled sklepa občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane razpisuje se pri mestnem magistratu

služba gozdarskega pomočnika

s prejemki letnih K 1500— za dobo prvih pet let, ki se po zadovoljivem petletnem službovanju zvišajo na K 1800—

Služba oddaje se za prvo leto le začasno ter se začasno nameščeni gozdarski pomočnik po preteku enega leta imenuje stalnim, ako se je v tem času izkazal za službo povsem sposobnim.

Gozdarski pomočnik imel bode v prvi vrsti opravljati vsa gozdarska dela, osobito v Tivolskem gozdu; v času, ko gozdno delo počiva, imel bode pa tudi sodelovati pri mestnih nasadih in drevoredih.

Za namestitev v tej službi potrebno je, da prosilec dokaže, da je s povoljnim uspehom dovršil nižjo gozdarsko šolo ter da je položil državno preskušnjo pomožnega in tehničnega oboja za gozdno varstvo.

Službo nastopiti bode takoj po izvršenem imenovanju.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je najkasneje

do 30. aprila 1912

pri predsedstvu mestnega magistrata.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 12. aprila 1912.

Zupan:

Dr. Ivan Tavčar i. r.

Vprašajte Vašega zdravnika!

Salzschlirfski Bonifacijev vrelec

zdravi trganje in temu sorodne bolezni. Nedosežen v svojem učinku.

Natančnejše prospekte, priznanja itd. zastonj od

Rosanis & Winter, Dunaj III, Marxergasse Šl. 8.

Glavna zaloga v Ljubljani: Mih. Kastner in A. Šarabon; dobi se tudi v vseh lekarnah in drogerijah.

Wolfova lokomobila

28—45 HP dobro ohranjena se radi preureditve obrata **takoj ceno prod.** Natančnejša pojasnila daje elektrarna

Josip Kogoušek, Idrija.

1198 2

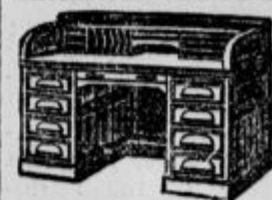
Dva mizararska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo

Fr. Brenk, mizarški mojster v Dravljak, p. Št. Vid nad Ljubljano.

1210

: **Naročajte „Slovenca“.**

Moderna oprava

za pisarne in sobe za gospode

Glogowski & Co.

c. in kr. dvor, založniki, Gradec, Joanneumring 8. Telefon št. 384. 1015

Prevzema popolne oprave in izdeluje račune in načrte po lastnih arhitektih.

Dobavlja tudi na plačila v obrokih. Prospekti zastonj in poštne prosto.

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek **treh tisoč kron** za obdaritev 60 dolgo služučių, k stanju naših vlagateljev spadajočih **poslov z**

nagradami po 50 kron.

Za te nagrade morejo prositi one služuče osebe moškega in ženskega spola,

1.) ki pripadajo **poselskemu stanu** v zmislu poselskega reda;
2.) ki so služile ali še služijo najmanj **petnajst let** nepretrgoma pri eni in isti rodbini;

3.) ki so najmanj **tri leta vlagatelji našega zavoda**, in

4.) ki lani od nas niso bile obdarovane z nagrado za posle.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo **nepretrgano služabno dobo** dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službodajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župnijskega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prenehanje služabne dobe, ako posel po ozdravljenju zopet vstopi v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčevu ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je do dne 31. maja t. l. **pismeno ali usno prijaviti** tajništvu Kranjske hranilnice. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca junija t. l.

Minulo leto smo podelili znesek 3000 kron za obdaritev 50 dolgo služučių poslov, spadajočih k stanju naših vlagateljev. Za te nagrade je prosilo 154 poslov. Na deset prosilcev se nismo mogli zaradi tega ozirati, ker niso zadostili pogojem za podelitev teh nagrad. Od ostalih 144 prosilcev je dobilo 10 poslov nagrade po 100 kron in 40 nagrade po 50 kron. Preteklo leto obdarovani letos ne morejo dobiti nagrade, da pridejo drugi prosilci na vrsto.

1197

V Ljubljani, dne 11. aprila 1912.

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

Št. 2547/V. u.

Razglas

o klasifikaciji konj za leto 1912.

I. Klasifikacija konj in tovarne živine, vrši se letos po razpisu c. kr. deželne vlade z dne 16. marca 1912, št. 6937, za mesto Ljubljano dne 23. 24. in 25. maja, in sicer na konjskem sejmišču poleg mestne klavnice po nastopnem redu:

Dne 23. maja t. l.

- a) ob 9. dopoldne za II. okraj (št. Jakobski del);
- b) ob 10. dopoldne za III. okraj (dvorni del).

Dne 24. maja t. l.

- ob 9. dopoldne za IV. okraj (kolodvorski del).

Dne 25. maja t. l.

- a) ob 9. dopoldne za I. okraj (šolski del);
- b) ob pol 10. dopoldne za V. okraj (predkraji: Hradskega vas, Dolenjska cesta, Hauptmanca, Ilvica, Karolinska zemlja, Crna vas);
- c) ob 10. dopoldne za Vodmat;
- č) ob pol 11. dopoldne za vse one konje, ki so bili dne 23. in 24. maja zadržani.

Tega reda se je strogo držati.

II. Dohod h klasifikacijskemu prostoru je od Gruberjevega kanala.

III. V obližju tega prostora ni dovoljeno voz puščati.

IV. Ako bi kakega konja ne bilo mogoče v določenem času pripeljati k ogledu, je vzrok naznaniti pravočasno mestnemu magistratu (vojaškemu uradu) ali pa komisiji. Za konje, ki so oproščeni od klasifikacije in za žrebeta ki letos ne dopolnijo četrtega leta, prinese bo s seboj v smislu § 7. minister-ske naredbe z dne 18. marca 1891, št. 35 drž. zak. izpričevalo, obsegajoče razloge oprostitve. To napravita dva posestnika konj, kojih konji se predstavijo.

V. Lastniki konj se opozarjajo, da je vse izpremene, ki se dogode v času med naznanitvijo in pa med klasifikacijo konj, to je od 10. maja do všteteja 25. maja naznaniti mestnemu magistratu.

VI. Lastniki konj, ki opuste predstavo svojih konj in se ne morejo dovolj opravičiti, se kaznujejo v smislu ministrske naredbe z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198, z globo do 200 K ali z zaporom do 20 dni; poleg tega pa morajo plačati vse stroške poznejše klasifikacije.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 1. aprila 1912.

1207

Zupan: **dr. Ivan Tavčar, i. r.**

Odgovorni urednik: **Miha Moškerc.**